
Dattalahari

దత్తలహరి అథవా దత్తాత్రేయజ్ఞానలహరి

Document Information

Text title : dattalahari

File name : dattalahari.itx

Category : laharI, deities_misc, dattatreya

Location : doc_deities_misc

Transliterated by : Madhavi Upadrasta mupadrasta at gmail.com

Proofread by : Madhavi Upadrasta mupadrasta at gmail.com

Latest update : August 28, 2021

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 28, 2021

sanskritdocuments.org

దత్తలహరీ అథవా దత్తాత్రేయజ్ఞానలహరీ

శ్రీగణేశాయ నమః

దలాదన ఋషిరువాచ ।

విభుర్నిత్యానన్దః శ్రుతిగణశిరోవేద్యమహిమా
యతో జన్మాద్యస్య ప్రభవతి స మాయాగుణవతః ।

సదాధారః సత్యో జయతి పురుషార్థైకఫలదః
సదా దత్తాత్రేయో విహరతి ముదా జ్ఞానలహరిః ॥ ౧ ॥

హరీశబ్రాహ్మణః పదకమలపూజాం విదధతే
జగద్రక్షాశిక్షాజననకరణే తే హ్యధికృతాః ।
అభూవన్నిన్ద్యాద్యా హరిదధిపతాం దేవమునయః
పరం తత్త్వం ప్రాపుః శశిదినకరో జ్యోతిరమలమ్ ॥ ౨ ॥

పరం జ్యోతిర్మూర్తే తవ రుచిరతేజః కలరవాజ్-
జగధ్వాప్యేదాసీం తపనశశితారాహుతభుజః ।
మహాతేజఃపుణ్ణాః సకలజగదారాధ్యచరితాశ్-
చరన్త్యేవం లోకాన్నతజనమనోభీష్టఫలదాః ॥ ౩ ॥

భవన్మాయారూపం జగదఖిలజీవాత్మకమిదం
భవద్రూపం ప్రాహుర్నిఖిలనిగమాన్తశ్రుతిచయాః ।
త్వయా సృష్టం చాదౌ హృతమవితమేతత్తదధునా
ప్రభావం తే వేత్తుం ప్రభవతి జనః కోఽవనితలే ॥ ౪ ॥

కృపాసిన్ధో తావజ్జనురజననస్థాప్యకథితే
జగద్రక్షాదీక్షా భవతి ఖలు నో చేత్కథమిదమ్ ।
అనిహస్యాఽకర్తుస్తవ జగతి కర్మోపకృతయే
ప్రమాణీకర్తుం వా స్వకృతనిగమార్థానితి మతిః ॥ ౫ ॥

మహావిద్యారూపే భగవతి నిబద్ధత్వముచితం
హృదా వాచాగమ్యే పరమపి విముహ్యన్తి కవయః ।

అవిద్యాతీతః కిం యది గుణవిహీనోఽపి గుణవాన్-
అవిద్యాయుక్తోయం త్వితి వదతి మాయాముషితధీః ॥ ౬ ॥

భవానాదౌ యాదోనరమృగముఖశ్వాదికతనూర్-
విధత్తే లోకానామవనకృతహేతోరనుయుగమ్ ।
విశుద్ధస్త్వం లీలానరవపురిదానీమటసి గాం
పవిత్రీకర్తుం వా పరిజననివాసాజ్గణతలమ్ ॥ ౭ ॥

జగద్రక్షార్థం వా విచరసి జగత్స్యాత్మజనతా-
పరిత్రాణాయాద్యః పరమపురుషోఽగమ్యచరితః ।
మృషాలోకో లోకో వదతి మనుజత్వం తదధునా
యయా శ్రీకృష్ణత్వం యదవబ్రువతే మూఢమతయః ॥ ౮ ॥

మహాయోగాధీశైరవిదితమహాయోగచతురం
కథం జానన్తి త్వాం కుటిలమతయో మాధ్యజనాః ।
తథాపి త్వాం జనే తవ పదయుగామ్భోజభజనాన్న
చేత్త్వత్పాదా స్మృతివిషయవాణీ కథమభూత్ ॥ ౯ ॥

అపారే సంసారే సుతహితకలత్రాదిభరణా -
ద్యుపాధౌ మన్నాస్తత్తరణకరణోపాయరహితాః ।
పతన్తి త్వత్పాదామ్బుజయుగలసేవాసు విముఖా
నరాః పాపాత్మానః ప్రవరనరకే శోకనిలయే ॥ ౧౦ ॥

సుధాసిన్ధౌ దీప్తవే కనకలతికే కల్పకవనే
వితానైర్ముక్తాఢ్యైర్నవమణిమయే మణ్ణపవరే ।
అశేషైర్మాణీక్యైః ఖచితహరిపీఠేఽన్ కుహరే
హుతాశారే ధ్యామేత్తవ పరమమూర్తిం నిఖిలదామ్ ॥ ౧౧ ॥

ధరాధారాధారే హుతవహపురేధీశగణపం
విధిం శ్రీశేషౌ వానలపవనవ్యోమాని హృదయే ।
యుతౌ జివాత్మానావధికమవమత్యా ప్రవిశతే
విధత్తే జాయాత్వం పరకలితవామేన వపుషా ॥ ౧౨ ॥

సహస్రారే నీరేరుహి సకలశీతాంశులలితే
సహసే హంసం యః స్ఫుటమపి భవంతం కలయతే ।
సుషుమ్నావర్తన్యాం తవ చరణపీఠేన్దుసుధయా -

ప్లుతో భిత్వా గ్రస్థిత్రయమమృతరూపో విచరతి || ౧౩||

తవాధారే శక్తిస్థితకమలకర్మాద్యభివృతే
 మహాపీఠే వైశ్వానరపురమరుద్గేహనిలయే ।
 ధరావ్యోమాకల్పే సురమునిమహేన్ద్రాద్యభినుతం
 మహాతేజోరాశిం నిగమనిలయం నౌపి హృదయే || ౧౪||

భవత్పాదామ్భోజం భవజలధిపోతం భజతి యో
 మహాసంసారాబ్ధిం తనణితరతీత్యేవ నిగమః ।
 ఇహాముత్ర త్రాతుం తవ చరణమేవాత్మశరణం
 భవేద్ధీరో వాహజ్కృతిపరమనస్కీయమధునా || ౧౫||

యథా దారుష్వగ్నిర్నివసతి తథా దేహనికరే
 ప్రవిశ్య త్వం వైకో బహువిధ ఇవాభాసి తి తథా ।
 చలన్నిరే చన్ద్రః శతవిధ ఇవాభాతి గుణతో
 న చైతచ్ఛన్ద్రే స్యాన్న శతవిధతా నాపి చపలమ్ || ౧౬||

దరిద్రో వా మూఢః కఠినహృదయో వాపి భవతాం
 దయాపాత్రం స్యాచ్ఛ్యేద్యధభజతి మహతామప్యధికతామ్ ।
 న విద్యా రూపం వా న కులమపి వా కారణమభూన్ -
 మహాత్వే సేవైకా తవ పదయుగామ్భోజకలనా || ౧౭||

న తే కారుణ్యం స్యాత్సకలగుణవానప్యగుణవాన్
 భవత్కారుణ్యం స్యాదగుణగణపో వోరుగుణవాన్ ।
 యథా పత్యై రక్తే యదపి చ విరక్తే చ యువతో
 వృథా సౌన్దర్యం స్యాత్సకలమపి తేఽనుగ్రహవశాత్ || ౧౮||

అనాథే దీనే మయ్యధిగతభవత్పాదశరణే
 శరణ్యబ్రహ్మణ్యప్రథితగుణసిన్ధో కురు దయామ్ ।
 మహాతేజోవార్ధే స్వసుకృతమహిమ్నైవ సతతం
 పురా పుణ్యైర్హీనం పురుషముపకుర్షన్తి కృతినః || ౧౯||

మహాశ్వేతదీప్తపేఽమరుతరుగణాత్సన్తరుచిరే
 మణేః పీఠామ్భోజేఽనలశశిఖగాన్తర్నివసితమ్ ।
 గదాచక్రాజాసిప్రసృతకరపద్మం మురరిపుం
 స ధన్యస్తావం ధ్యాయేత్పరతరచిదానన్దపపుషమ్ || ౨౦||

లసన్నేరోః శ్ఙ్గోః సురమణిమయే కల్పకతరు -
 ప్రకీర్ణే వాక్పీఠే రవిశశిజ్కరాకీర్ణజలజే
 స్థితం వాచాధీశైర్పుతమనుదినం త్వాం భజతి యో
 భవేద్వాణీశానామపి గురురజేయోఽవనితలే || ౨౧||

సముద్యద్బాలార్కాయుతనిభశరీరం మునివరం
 స్థితం బీజే మారే త్రిదశపతిగోపాతిరుచిరే ।
 హృది త్వాం యః పశ్యన్ సుఖకరమితి ధ్యాయతి సదా
 స ఏవాహం నూనం స భవతి జగన్మోహనకరః || ౨౨||

నిధిర్విశ్వేషాం త్వం నిజచరణపద్మద్వయవతాం
 శరణ్యశ్చార్కానాం చకితహృదయానామభయదః ।
 వరేణ్యః సాధూనాం వరద ఇతి వా కామితధియాం
 భవత్సేవా జన్తోః సురతరుసమానా న ఫలతి || ౨౩||

యథా వై పాశ్చాలీ నటతి కుహకేచ్ఛానుశరణం
 కులాలేన బ్రాస్తం భ్రమతి చ సకృచ్ఛక్రమనిశమ్ ।
 తథా విశ్వం సర్వం వియతి మనవశ్చానుగుణితాః
 స్వతస్త్వః కో వాస్తే వద పరసురేశస్త్రిభువనే || ౨౪||

త్వయాజ్ఞప్తో ధాతా సృజతి జగదీశోఽపి హరతే
 హరిః పుష్టాతీదం తపతి తపనో యాతి పవనః ।
 ధరాం సాద్రిద్వీషాం వహతి భుజగానామధిపతిః
 సురాః సర్వే యుష్మద్భయపరవశాద్విభ్రతి బలిమ్ || ౨౫||

స్వయం ముక్తేః పూర్వం స్వకృతసుకృతం మాం నయతి చేత్
 భవాసత్వం కా వా తవ చరణపజ్కైరుహరతిః ।
 హరేత్పాపాధం నః శుభమపి దదాతీతి చ సదా
 భవన్త్యాశాబద్ధ్యాః సకలమపి ధాతుర్వశమహో || ౨౬||

ప్రధానం వా కర్మ స్థితివిలయసర్గలమితి చేత్
 జడత్వాత్క్షీణత్వాత్కథముచితమేతన్నిగదితుమ్ ।
 తయోరీశోఽనిశే భవతి జగదుత్పత్తివిలయా -
 వనాన్యాసన్ బ్రహ్మస్త్వీతి వదతి శాస్త్రం శ్రుతిరపి || ౨౭||

భవత్సేవా జన్తోర్భవదవహుతాశామ్బుదనిభా

మహామోహధ్వస్తప్రతిహతమతేర్దిపకలికా ।
 సుధావర్షిణ్యేషా విహితమనసాం నిర్మలనృణా -
 ముపాధ్యాయే బ్రహ్మప్రవచనవిధానేఽతిచతురా ॥ ౨౮ ॥

అవజ్ఞాయై లోకే బహుపరిచితిః ప్రాకృతమతిః
 నిరస్యాపో గాఙ్గాః ప్రసరతి యథా నాల్పతటిసీమ్ ।
 విశుద్ధ్యర్థం తత్త్వం సకలపురుషార్థైకఫలదం
 భవంతం హిత్యాన్యం భజతి గురుమాశాపరవశః ॥ ౨౯ ॥

నిమిల్యాక్షిద్వన్ద్వం నిగమనిరతో నిశ్చలమనాః
 ప్రకాశంతం దృష్ట్వా త్రిభువనముదం జ్ఞానపరయా ।
 లలాటేధోముఖ్యా రసజనితదివ్యాజ్ఞానధరం
 స్మరద్యస్తాస్వం యోగీ భవతి నిధిసిద్ధేరధిపతిః ॥ ౩౦ ॥

మహామాయామస్త్రాక్షరకమలపద్మాసనయుతం
 మహాసీలచ్ఛాయం మధుముదితయోగిన్యభివృతమ్ ।
 దధానం సద్బోధాసితకనకగోక్షీరతిలకం
 మునే యస్తాస్వం పశ్యేద్భవతి సకలాదృశ్యకతనుః ॥ ౩౧ ॥

సుధాధారే హేతౌ సకలజగతాం స్వరకలితే
 సితామ్బోజే తేజోధికతపనభిమ్భే శ్రుతితనౌ ।
 మణిప్రోతే పీఠే నిఖిలసురవృన్దైః పరివృతే
 స్థితం త్వామారోగ్యం స్మరతి హృది తస్యామృతమయమ్ ॥ ౩౨ ॥

పరత్రాదాతా చేద్భవతి న దదాత్స్వేహికసుఖం
 దదాత్యేతత్సౌఖ్యం న వితరతి చాముష్మికసుఖమ్ ।
 భవత్సేవా జన్తోరిహ పరసుఖప్రాభయకరీ
 సురాణామన్యేషామనుశరణమాత్మైవమకరోత్ ॥ ౩౩ ॥

జటీ వల్కి కాపి క్కచిదపి సుభూషామ్బురభృతీ
 క్కచిద్భూత్యాలిప్తః క్కచిదపి సుగన్ధాఙ్కితతనుః ।
 క్కచిద్వోగీ భోగీ క్కచిదపి విరాగీ విహరసే
 బహుజ్ఞానీ జ్ఞాతుం తవ గతిమశక్తాశ్చ మునయః ॥ ౩౪ ॥

విశుద్ధం చైతన్యం క్కచన జడవత్కాపి సకలా -
 గమజ్ఞోఽప్యజ్ఞస్యాద్విహరసి కదాచిద్భువవిధః ।

ఋషిభ్యస్తస్వం తత్త్వం పరమముపదేష్టాసి వితతం
చరిత్రం తే వేత్తుం చతురధికవక్త్రా న చతురాః ॥ 3౫॥

మణిర్వా మస్త్రో వా వివిధవిమలైశ్వర్యమపి వా
మహాయోగోష్టాజ్ఞాభ్యసనవిహితో వా త్రిభువనమ్ ।
సమర్థం చైకైకం ప్రభవతి విశీకర్తుమధికం
స్థితం త్వయ్యేవేదం తవ కిముత లోకైకవశతా ॥ 3౬॥

సరస్వత్యాధారస్థితమరుదతిప్రేరితపరాం
నృపో ధారాం భిత్త్వా రసకమలవాసాధిపపురీ ।
పరం తేజోరూపం సకలభువనాలోకనిరతో
భవం తే సంయోగాత్పరమసమవేతం మునిపతిః ॥ 3౭॥

అపాం తత్త్వం హంసం సకలభవదేవే జలరుహే
తడిద్భాస్వద్దీప్తిప్రకటదలషట్కే సులలితే ।
పరం స్వాధిష్ఠానే రుచిరతరరూపం నిరుపమం
స్థితం ధ్యాయేత్త్వాం యో మదనసమరూపో విజయతే ॥ 3౮॥

పరీతం త్వాం విష్ణో హుతవహనమాయావిలసితే
సరోజే నీలాభే మణిరచితపీఠే మణిగృహే ।
మహాసిద్ధేః కల్పద్రుమవరతలే స్వర్ణనిచయామ్ -
ప్రవర్షద్భిః సస్యాత్పరమతనుభూతిః స్మరతి యః ॥ 3౯॥

మరుంతారాప్రాభే కనకరుచిపద్మే శృతిమయం
ప్రభుం లోకాతీతం నిఖిలనిగమావేద్యచరితమ్ ।
భజన్తే యే త్వాం తే సుదృఢతరతాదాత్మ్యకదృశా
చిదానన్దం మాయాగుణవిరహితం యాన్తి పరమమ్ ॥ ౪౦॥

సుధాశుద్ధే వ్యోభి రుహిణరమణీబీజలసితే
విశుద్ధామ్బాజాన్తే సురనరఖగాద్యన్తరహితమ్ ।
భవన్తం భావోత్థైః కుసుమముఖపూజోపకరణైః
సమర్హ్లాకే నా ద్వివితయపరమం బ్రహ్మభజతే ॥ ౪౧॥

తడిల్లేఖాశోచిర్ద్విదలకమలే భాసి పరమో
మహాయుక్తానజ్ఞోనలశశిభృతోక్షీణి భవతః ।
అశేషస్రోత సు ప్రస్ఫుతచితిరూపోడకనకః

శ్రుతిప్రాణోష్టాఢ్గప్రగుణితకలాపీఠ నిలయః ॥ ౪౨ ॥ ???

క్వచిద్గుహ్యం జిహ్వో క్వచ గుదకమన్యత్ర కవితా
 క్వచిద్వాగన్యత్ర శ్రుతిరపరతో లోచనయుగమ్ ।
 సమాకర్షన్త్యాత్మానమివ బహుభార్యాః ప్రలుభితా -
 స్తతో ధ్యాతుం స్థాతుం కథమపి న శక్తుస్తవ పదమ్ ॥ ౪౩ ॥

అశక్తోహం స్నాతుం క్షణమపి జపం కర్తుమపి వౌ -
 దనాభావాదేవాతిథిజనసపర్యా చ న కృతా ।
 కుతో జ్ఞానం ధ్యానం త్వకృతగురుదేవస్య మమ భో
 భవేదేవైకాశా వసతి తవ భక్తాత్వజనితా ॥ ౪౪ ॥

అమస్తే మన్దారద్రుమచరసమీపే మణిమయే
 సుఖాసీనం పీఠే సురవరమునీన్ద్రాదివినుతమ్ ।
 స్వహృత్పద్మే వాపి స్థితమనుదినం త్వాం భజతి యః
 స చేహోముష్మిన్వా సకలజనపూజ్యశ్చ భవతి ॥ ౪౫ ॥

తృణం మేరుం కుర్యాత్సురవరగిరిం వాపి చ తృణం
 భవత్సామర్థ్యం వాఽఘటితఘటనాప్రౌఢిమతనో ॥

ఇదం జానే తస్మై పునరపి న జానన్తి కవయోఽ -
 ఽప్యహో యుష్మన్మాయా సకలజనమోహోన్మదకరీ ॥ ౪౬ ॥

నటో భూయో వేషైర్బహువిధ ఇవాభాతి సుగుణో
 యథైకో వాకాశో ఘటమరగుహోస్వన్తరగతః ।
 యథైకం గాఙ్గేయం కటకముకుటాధ్యాకృతివశాత్ -
 తథా దత్తాత్రేయ త్వమపి బహురూపస్త్రిభువనమ్ ॥ ౪౭ ॥

సహస్రాంశుస్రాభే సురతరుసమాఢ్యేధికతరే
 విమానే హంసాఖ్యే స్థితమమృతనీహారవపుషమ్ ।
 పరీతం త్వాం ధ్యాయేద్యదరజనమారూఢమనిలైః
 ఆశేషైరాజ్ఞాయాం భవతి ఖచరో వ్యోమగమనైః ॥ ౪౮ ॥

స్థితం మూలాధారే కనకరుచిరాఙ్గం హుతభుజః
 శిఖాభిః ప్రఖ్యాభిర్వృతమఖిలతేజోరసఘటమ్ ।
 ధరన్తం భ్రూమధ్యే ప్రస్నృతనయనః పశ్యతి చ యః
 పరం త్వాం సత్యం స్యాదఖిలరసవిద్యాతినిపుణః ॥ ౪౯ ॥

శిరఃప్రాస్తభాన్తాయతకుటిలబాలార్కమతులం
 ప్రదీప్తస్వర్ణాఢ్యారుణశతలసత్కుణ్డలధరమ్ ।
 మరుతుప్త్రం లక్ష్మోధిపతనుజనాశోద్యతకరం
 స్మరేద్యస్తాస్వం యన్తాత్సకలభయభూతాపహరణే ॥ ౫౦॥

గరుత్మన్తం చఞ్చుచ్చలకనకపక్షద్వయయుతం
 సుధాకుమ్భోద్భాస్వత్కరమఖిలలోకాభిగమనమ్ ।
 అవిన్ద్యం వేదైస్తాస్వం పరమమునినాథం స్మరతి యః
 స దక్షోఽసౌ వాదీ కపటవిషజన్తుప్రహరణే ॥ ౫౧॥

స్మృతిం నన్దన్తం యో మనుజముపతిష్ఠన్త్యతిబలాత్
 కృతాశామిథ్యాద్యాత్ప్రృణతజనమన్దార భవతా ।
 అదత్తే దత్తత్వాదమలతరచిద్ధభ్యవిభవాః
 సదా దత్తాత్రేయో భజసి భజతామిష్టఫలదః ॥ ౫౨॥

విధిం విష్ణుం మాయాం శ్శ్రణీమదనయోనిం దినకరం
 మిలిత్వానజ్ఞేనానలయువతియుక్తాం జపతి యః ।
 త్వదాఖ్యామాఖ్యేయాం నిఖిలనిగమాఢ్యామఖిలదాం
 స స్మృద్విధిర్దేవాధిపవిభవయుక్తో విహరతి ॥ ౫౩॥

పరామాయావాణీమదనకమలాబీజసహితం
 మనుం ప్రత్యేకం తే జపతి సతతం నిశ్చలధియా ।
 తతోఽభ్యేత్స్యేశ్వర్యశ్రుతసకలవిద్యానిపుణతాం
 వశిత్వం బ్రహ్మైక్యం సపది యది యాయాత్పరమునే ॥ ౫౪॥

అవిజ్ఞాతం కిఞ్చోత్తవ జగతి నాస్తి ప్రభవితుః
 తదావిజ్ఞాతోఽహం యదపి సకలజ్ఞేన భవతా ।
 అదృష్టం మన్యేఽహం ప్రతిభటమవిజ్ఞానకరణే
 మునే దత్తాత్రేయ ప్రకురు మయి కారుణ్యమతులమ్ ॥ ౫౫॥

భవత్పాదామ్భోజద్వయ శుభరసాస్వాద చతుర -
 భ్రమద్భ్రుజ్ఞీసజ్ఞాయిత హృదయ వృత్తిం కలయమామ్ ।
 అనాధారాధారాశ్రితసురతరో తావకజనే
 మునే కారుణ్యాబ్ధే ప్రకురుమయి సమ్పత్ప్రకటనమ్ ॥ ౫౬॥

వదన్త్యేకేఽపార్థాం తవ గతిమనేకార్థ కరిణీ

అజానన్తోజ్ఞేఽయామనధిగత తత్త్వార్థ మతయః |
 మహాయోగిం త్లోకే జడమతికృతే త్వం ధృతవపుః
 తథా నోచేభక్త స్వజన పరిరక్షా కథమహో || ౫౭||

స్మృతస్త్యచ్చిష్యో వా జగతి కృతపీర్యస్య తనయో -
 ఽర్జునో రాజా చోరాద్భయమహిభయం వృశ్చికభయమ్ |
 హినస్త్యాజౌ శత్రూదితమపి భయం చేతి గదితం
 భవేయుస్త్యచ్చిష్యాః కిముతహృత చోరాదిక భయాః || ౫౮||

పదానాం సేవ్యో వా న భవసి యదాఽకింఞ్చన నృణాం
 ప్రియః సాధూనాం త్వం తవ చ సుహృదస్తేఽపి సుజనాః |
 మయిత్యార్థే దీనే జననమరణాద్వైః కురుదయాం
 దయావాన్కో వా మే భ్రమనిగడనిర్మోచనవిధౌ || ౫౯||

యథా మాతా పుత్రం సకలగుణహీనం చ కుటిలం
 ప్రపుష్టాత్యన్నాద్వైరనుదినమతీవాదరయుతా |
 తథా త్వం లోకానాం మమ చ పితరావిత్యభిమతం
 తతస్మాతుం దాతుం ఫలమభిమతం చార్హసి విభో || ౬౦||

జడం వాచాధీశం సుధియమపి మూఞ్శకం చ కురుషే
 రవేర్వా శీతత్వం యది చ కురుషే దృష్టివసతేః |
 ఆకర్తుం కర్తుం వాఽన్యదపి పరికర్తుం చ మనుషే
 తదా సర్వం కుర్యాః క్వచన కిమసాధ్యం త్రిభువనే || ౬౧||

పుమాన్యో వై యుష్మచ్ఛరణపరిచర్యాకృతిపరః
 మహాలాపాస్థానాశనశయనపానాని కురుతే |
 సవై ధన్యో లోకే సకలజగదారాధ్యగరిమా
 అహో భాగ్యం తస్యాగణితయశసః కోఽపి న భజేత్ || ౬౨||

ప్రసాదాత్తే యస్మిన్ప్రబలతరదారిద్ర్యవిభవః
 స యాయాదిన్ద్రత్వం సకల సురనారీపరివృతః |
 తపోపేక్షా యస్మిన్భవతి స సురాణామధిపతిః
 పరత్రహ్యత్యన్తం ప్రవిహతమహైశ్చర్యవిభవః || ౬౩||

సదా మన్తైర్దాప్యః పునరపి మనూనేవ జపసి
 స్వయం తన్త్రధ్యయో యదపి కురుతే తన్త్రనిచయమ్ |

సదా బ్రహ్మానన్దామృతజలధికేలీకలితధీః
స భూతేర్భూయస్యా భవతు భగవన్నః కురుదయామ్ || ౬౪||

తరీయాగ్నిశ్వేతద్యుతిదినకృదర్కైర్మునిపతేః
మహావిద్యాఖణ్డైః పరియుతమహానుష్ఠభమనోః |
చతుర్భిశ్చక్రాబ్జైః డ్యుశగగుణధరం సామియువతిం
నృసింహం త్వద్రూపం భవతి సపుమరైక నిలయః || ౬౫||

మునే తే మాణిక్యప్రవరఖచితే హేమముకుటే
పురాకల్పధ్వనే పరికలితసూర్యాపరరుచః |
వసన్త్యస్మిన్నూనం నహి యది తదా భూతమునయో
న విద్యన్తే లోకాః ప్రఖరతిమిరాన్తైకచతురాః || ౬౬||

అహో యోగిన్నానామణిఖచితభావత్కమకుటః
శిఖాగ్రాలమిభ్యాన్యాస్త్రిక తలమసౌ రత్నశిఖరాత్ |
మహామేరోర్దీలాం కలయతి సదా యామకలితాం
శరత్సాదామిన్యాః కటకవరతేజోమయతనోః || ౬౭||

సువిజ్ఞాతం లోకైరనవధిసదాదేశనపరైః
సుధాభానోః ఖణ్డం తవ నిబిడభావాన్ధకరణమ్ |
ద్వితీయం సోమేన్దుస్సుటముకుటతః కాన్తమనఘం
మహామూర్తిజ్యోత్స్నా హరతి నతదారిద్ర్యతిమిరమ్ || ౬౮||

ధృతం పుణ్ణ్యం మాత్రాత్రితయరుచిరం సాక్షరమిదం
సహస్రారే హంసః స్థితపరమహంసాజిగమిషోః |
వహస్తీ పాదాబ్జద్వయసరలలాక్షారసపదం
పరాశక్తేశ్చన్ద్రోపలరచితసోపానపదవీ || ౬౯||

శ్రయేతే హైమన్తే తరువిమలపత్రే మధుకరౌ
శుభం గరాభిమోఖజే స్థితమితి సుచిత్రం శమనిధే |
కఠోరేన్ద్రస్రాంశుప్రవరనికరీభూతతిమిరం
సుధామ్బూరాభవతోక్తే ముకులయతి విద్యుత్కువలయమ్ || ౭౦||

తమోభిర్మూకాలీగృహమిదమనుజ్ఞుమ్భితమితి
త్వదీయే నేత్రాబ్జే కమలసదనా జృమ్భితవతీ |
సదా సుజ్ఞానేనావిశతి సదయాక్షి ప్రసరతి

ప్రభో యస్మిన్యాత్తే ధ్రువమతిధనోఽయం మునిపతే || ౭౧||

యదా యోగిన్నీషద్యలిరవిలసతోఽప్యసదృశో -
 రుపాన్తే సీలాలీ ఉదరయుగలీ కజ్జుదలయోః |
 వరం కారాయేతే కనకమకరీకుణ్ణలయుగే
 కటాక్షౌ చామ్పేయస్తబకవిచరన్తావివ వరో || ౭౨||

త్రయీవిద్యారూపస్త్రితసురహిమాంశుః ప్రతిదినం
 శ్రుతీ భావత్కేచిద్వివిధమకరీకుణ్ణలపదే |
 మిలిత్వాత్మాయం తే ఘనతరముపాధిద్వయమితి
 వ్యసక్తి శ్రీకారం నిఖిలజగదూద్దీపకమునే || ౭౩||

కపోతా యోష్మాకౌ స్ఫుటముకురబిమ్బప్రతిభటౌ
 భృశం సజ్జరిత్వాత్ప్రతిదినసమారోపితరూచౌ |
 నిజాకాన్త్రిత్వా కనకనికషోఽత్యన్తమహిమా
 త్వదీయా సీవైవ ప్రచురతరకాన్త్రిన్తవమునే || ౭౪||

ముఖేన్ద్రం దృష్ట్వా తే యది విశతి రాహుం ప్రతి
 భయాచ్ఛశీ వక్త్రం ప్రాప్యద్విగుణితకలానాం నిధిరభూత్ |
 ద్విజానాం రాజ్యత్వం ప్రకటితమతో దత్తశరణం
 బలేనాహో స్వామిన్ కథమపి చ లభ్యో హి మహిమా || ౭౫||

తవాయం బిమ్బోష్ఠశ్చిబుకసహితో విద్రుమలతా
 సమాక్షిప్తా తిర్యగ్గది బహుపదం స్యాత్ఫలయుగమ్ |
 ప్రజే తత్సామ్యం తన్నిహితముత వా పల్లవపదం
 యది స్యాత్తే నాలం తులయితుమహో సంయమిపతే || ౭౬||

భవద్వాణీశ్రేణీం శ్రవణపుటసౌఖ్యప్రకరణీం
 విజేతుం వాక్ శ్రుత్వా స్వయముత విదిత్వాఽహమితి భాక్ |
 ఆశక్తా తేఽత్యన్తం ఫణిలలితజిహ్వాగ్రమిషతః
 ప్రవిష్టా వక్త్రాన్తం సితమణిలసద్విద్రుమగృహమ్ || ౭౭||

తవావృత్తా రేఖాత్రయవిలసితా కమ్బురభవత్ -
 చ్చిరాణామాధారః కథమభవదేతన్న యది చేత్ |
 అధిమామూహేఽహం త్వితి కవిహారాద్యాకృతిధరాం
 తథా నో చేద్వేదత్రితయకలితాం వాపి గణయే || ౭౮||

మహానన్దశ్చాసీద్విషధరవరో వాసుకిరసౌ
నిబర్హన్తౌ మర్త్యాధికభయకరత్వం గణయతామ్ ।
భుజాకారౌ స్వీయౌ తవ తు భుజసత్త్వం విదధతాం
మునే భూతౌ స్నిగ్ధౌ సపది వరదౌ వాభయకరౌ ॥ ౭౯ ॥

మునే గఽఙ్గాస్త్రోతోఽమరవరగిరిప్రస్థఫలకే
ప్రసాదే స్వర్ణాఙ్గం ప్రభవదభవద్భాగలులితమ్ ।
త్రిసూత్రం సుస్నిగ్ధం ధవలముపవీతం కలయతే
మహాయోగిన్మార్దిత్రయమపి విలీనం తదభవా ॥ ౮౦ ॥

ప్రసిద్ధః స్వర్ణాద్దిర్దివి విబుధవాచావితరణాత్ -
ప్రశస్తౌ తే హస్తాబఖిల పురుషార్థ ప్రకరణాత్ ।
జనానాం పాదాబ్జద్వితయమధికం ప్రేమ భజతాం
ముసీన్ద్ర త్రైలోక్యద్భుతగణమణిక్షీరజలధే ॥ ౮౧ ॥

ఇయం రోహం రాజిర్విలసతి మహానాభిసరసః
ప్రవృత్తా కుల్వేవ ప్రతిపతితభఽఙ్గస్త్రీవలయః ।
నవాలేఖాలోకత్రయవిభజనార్థే విరచితా
మునే దత్తాత్రేయ త్వదుదరవిలగ్నా విలసితాః ॥ ౮౨ ॥

ధ్రువం శమ్పా మౌజ్జీత్రితయవలిరేఖావరతనో
రురుక్షోః ప్రాసాదం ఖశయ హృదయాఖ్యం తవ హరే ।
మహాలక్ష్మ్యశ్చౌత్కనకమయసోపానపదవి
న చేన్నాభీకుణ్డోపరి చిదుపలభా సుపరిఖా ॥ ౮౩ ॥

ప్రవృత్తావూరూ తే లసదుదరలోకవ్రజధృతేః
ధృతౌ తావదీన్ద్రస్ఫుటపటుకటౌ సమ్ప్రకటితౌ ।
కటౌ విస్తారౌ యత్కటకఫలకౌ తావివ మునే
మహాయోగిన్విశ్వమ్భర ఇతి చ నూనం త్వమధిసూః ॥ ౮౪ ॥

కృపాలో విశ్వేశ త్రిభువనతలే తే ప్రమితితో
దివారాత్రౌ స్థానం మిలతి వపుషో జానుయుగలమ్ ।
అభక్తానిత్యేతత్కథితమభియుక్తైః సమతనోః
ప్రపుష్టం త్వం సమ్ప్రత్యపి త్వదిదమర్థం హి సుదృఢమ్ ॥ ౮౫ ॥

జగన్మూలం స్రష్టా సకలజగతాం సర్గకుశలో

భవజ్ఞుడే లక్ష్మీకృదసమశరస్య ప్రకురుతే ।
 ప్రకృష్టే తే వీక్ష్య భ్రమవదవిలక్ష్యోఽల్పగుణవాన్
 మునే తేనానఽఢస్తవ తు విముఖో లక్షణవతః ॥ ౮౬॥

నరాణాం నానార్థప్రదరసగుటిత్వం చ దధతౌ
 మునే గుల్ఫా గూఢౌ తవ చరణపుష్ట్యా ప్రకటితౌ ।
 ఘటావృత్తి నార్యా ఇవ సకలకౌ వృత్తరుచిరౌ
 విరాజేతే తేజోనికరకలితాయాః సువపుషః ॥ ౮౭॥

మదాధారం యుష్మత్ప్రపదమతిపూజ్యం సురుచిరం
 ద్రువాత్మానం మత్వా జితమితి నదా కచ్చపపతిః ।
 వివేశాధో భూమేర్యది తదిదమేకం స్మయకరం
 త్విదాసీం తజ్జాతిర్ముకులితశిరాశ్చాభవదహో ॥ ౮౮॥

మయా దత్తం కింఞ్చన్న యది కలితం వాసవమహం
 తదా రోచిరాతం జననమపి పజ్కుప్రకటితమ్ ।
 ప్రవిశ్యేత్యామోజ్యం న చలతి హ యత్తత్ప్రదధియా
 పదం తే తు శ్రీదం సకలసమయే శ్రీనిలయనమ్ ॥ ౮౯॥

మునే తే పాదాబ్జం నవమమృతపాదోద్భవమహో
 శ్రితస్తత్ సోదర్యం పశుపతిశిరోబ్జం హిమకరః ।
 నివృత్తం స్వస్యాజ్కుం భవతి భవదేకాత్మవపుషః
 కథం బ్రహ్మగారే పరమపురుషా నాజ్ఞీభజనాః ॥ ౯౦॥

న చిత్రం తే పాదౌ వితరత ఇతి ప్రార్థితఫలం
 విధిం శ్రీశం రక్షాకలుషవిపదం దృశ్యమతులమ్ ।
 స్మరాస్తుశ్రీగ్గ్లాధరచరణశక్త్యామ్బుజ -
 సురద్రుమాంశ్చ త్వద్భావానతజననదానస్తకలనాత్ ॥ ౯౧॥

త్రిఖణ్డైః శ్రీవిద్యామనువరభవైర్భావకరిపో
 వివృద్ధస్తే మస్త్రో విషవదతి యో జ్యోతిరమలమ్ ।
 షడర్ణం చన్ద్రార్కప్రకరరుచి తన్మే ప్రభవతాం
 సదా జ్ఞానానస్తం యువతిస్సమయం లోచనపదమ్ ॥ ౯౨॥

సమున్మీలదాభనుప్రకరరుచి వాగ్భీజమమలం
 మరుత్స్వధోపాభాం మదనలిపిమాధారకమలే ।

హృదభే శక్త్యాఖ్యం సితకరకరాభం శిరసిజే
సరోజే త్వాం ధ్యాయేత్సకలపురుషార్థాన్ స లభతే || ౯౩||

చిదంశస్త్యదూపం కిమపి సవితుర్మణ్డలగతం
వరేణ్యం భర్గో వై త్రివిధతనుదేవస్య వపుషి |
మునే ధీమహ్యోస్వీర్వారిరపి ధియో యో న
ఇతరత్ప్రచోదాయాస్తత్వం స్థితిలయస్సృజస్త్యం మునిపతే || ౯౪||

హరిత్తన్తప్రోతసదసి శిఖరే శుభ్రకపబో
జగన్మూలస్థాణుస్త్యమితి శుభమస్పన్దమునిభిః |
ఝరీభిః స్వర్ణాశ్శైః పవనహతవార్పిన్దునికర్తైర్జటా -
సక్తాబ్జాహీరుచిరమభిషిక్తః స్థిత ఇవ || ౯౫||

దురాచారో జారశ్చపలమతిరాజః పరవశః
పరద్రవ్యాకాంక్షీ బహుజనవిరోధీ చ సతతమ్ |
తథా చాహం పూతస్తవ పదయుగస్పర్శవశతో హ్యాయః
ఖణ్డః స్వర్ణం భవతి హి యదా సిద్ధసురతిః || ౯౬||

పరిక్రాంతా దేశా బహుతరధనస్యార్జనధియా
కులాచారం హిత్వా కుమతినృపసేవాపి చ కృతా |
విధాయాహం శ్రాన్తః కిమపి న చ తు వపుషా
శ్రితం త్వత్పాదాబ్జం శ్రితమనుజమన్దారమధునా || ౯౭||

త్వదీయో మే దేహస్త్యమపి పితరో భ్రాతృసుహృ -
దస్త్యమేవ బ్రహ్మన్మే సుతహితగృహక్షేత్రనివహః |
త్వమేవ ప్రాణో మే ధనమపి మమ త్వం తవ పదం
న జానే మయ్యేవ స్థితమపి మహన్మేయమధునా || ౯౮||

నమస్తే తారాయామృతజలధిధామ్నేఽధిమహసే
నమస్తే బ్రహ్మోద్భైః మునిసురవరరైః క్లృప్తమహసే |
నమస్తుభ్యం నారాయణమునివిలాసాయ భవతే
మనూనాం కోటీనామచలగణితానాం చ పతయే || ౯౯||

నమస్తే దేవైరప్యవిదితమహిమ్నేఽతియశసే
నమస్తే దిక్పాలప్రకటముకుటాలజకృతపదే |
నమస్తే తేజస్విన్నతమనుజమన్దారవపుషే
నమో దత్తాత్రేయాకృతిహరిహరాజాయ మహతే || ౧౦౦||

నమస్తే పాపౌఘాచలవితతిసంహారపవయే
నమస్తే దారిద్ర్యవ్యథితజనదైవాస్తవిధయే ।
నమస్తే రోగార్తానత మనుజుడివ్యోషధిదృఢితే
నమస్తే దైవం మే నహి జగత్యాం తవ పదమ్ ॥ ౧౦౧॥

అసౌ దత్తాత్రేయస్తుతియుతకృత్తిరానలహరి
సుధాధారాపూరాఖిలనిగమసారానుపతతామ్ ।
శ్రుతశ్రీవిద్యాయుర్విభవధనధాన్యామృతవయం
దదాత్యేవాత్యస్తం జయతి సకలాహ్లాదజనికా ॥ ౧౦౨॥
ఇతి దలాదనమునివిరచితా శ్రీదత్తపదప్రాపికా
శ్రీదత్తాత్రేయజ్ఞానలహరిః సమూర్ధా ॥

Encoded and proofread by Madhavi Upadrasta mupadrasta at gmail.com

---

—
Dattalahari

pdf was typeset on August 28, 2021

—
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

